

Reading the Everyday Class Life of a Language Teacher

ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರ ತರಗತಿಯೊಂದರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೋಟ ¹

ದಿ ಕ್ಲಾಸ್ (ಅಂತ್ರ ಲ ಮ್ಯೂಯಾ)

ನಿರ್ದೇಶನ ಲಾರೆಂಟ್ ಕ್ಯಾಂತ್‌ರೇಟ್,

೨೦೦೮

ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎಂ ಜಾರ್ಜ್ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ವಿಮರ್ಶೆ

ತರಗತಿಯ ಪ್ರವೇಶ

ದಿ ಕ್ಲಾಸ್ (ಅಂತ್ರ ಲಿ ಮ್ಯೂಯಾ) ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೋಡಿದಾಗ, ಅದರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ನನ್ನನ್ನು ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೋಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹುಡುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಲೇಖನ ಬರೆಯಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು . ಚಿತ್ರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆನ್ರಿಯೆಟ್ ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯು ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಮರಿನ್ ರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ "ನಾನೇನೂ ಕಲಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ ". ತನಗೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಿದೆ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ಅರಿವಿದ್ದರೂ, ತರಗತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಶಾಲೆಯ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ತನ್ನ ಗುರುವಿನಂತೆಯೇ ಅರಿತಿದ್ದಾಳೆ . ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಆ ಪಾತ್ರದ ಮುಖವನ್ನೆಷ್ಟು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ನೆನಪೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ . ನಿರ್ದೇಶಕರು ಆಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದು ಆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದಂತೆಯೇ ನೀವೂ

¹ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಈ ಓದುವಿಕೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಅನುಭವಗಳುಳ್ಳ ಓದುಗರೊಬ್ಬರದ್ದಾದ್ದರಿಂದ ಕೊಂಚ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಕ್ಕೊಳಗಾದ್ದು . ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಗರಿ ಮೂಡಿದ ಚಲನಚಿತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಿನಿ ವಿಮರ್ಶಕ ಬೇರೆ ಏನೇನು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂಬ ಗೋಚಿಗೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಆ ಥರದ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ . ಹಾಗೂ ಈ ಪಠ್ಯ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಯಾವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಅಥವಾ ಅದರ ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾಗಲೀ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ . ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪೂಜಾಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು .

(ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು) ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಂತೆ ನನಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಮರುವೀಕ್ಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳು ಚಿತ್ರದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಚಿತ್ರದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮೌನವಾಗಿ ಇದ್ದಳೆಂದೂ, ಆಕೆ ಉಸುರಿದ ಆ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಬೇರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಒತ್ತಾಸೆಯಿಂದ ಎಂದು ಕಡೆಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು .

ಈ ಚಲನಚಿತ್ರವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತರಗತಿಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಸವಾಗುವ ವಿಷಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ . ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಿಂದ ಯೂರೋಪಿನ ದೇಶಗಳು ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಹಾಗೂ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ . ಹಾಗಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ತರಗತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು "ಯುರೋ ಕೇಂದ್ರೀಯತೆಯಿಂದ " ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿವೆ . ಈ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿರುವ ತರಗತಿಯು ಪ್ಯಾರಿಸಿನ ಉಪನಗರವೊಂದರಲ್ಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳು ಅರಬ್ , ಆಫ್ರಿಕಾ , ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಚೀನಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ . ಆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನರಿತ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ಕಳೆದ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರವು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ .

ಉಪನಗರದ ಶಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತರಗತಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುವ ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತ ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತಾ ಇದು ಮೊದಲನೆಯದೇನಲ್ಲ . "ಫ್ರೀಡಂ ರೈಟರ್ಸ್ " ಮತ್ತು "ಡೇಂಜರಸ್ ಮೈಂಡ್ಸ್ " ನಂಥ ಶಿಕ್ಷಕರ ಆತ್ಮಕಥೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಹಾಲಿವುಡ್ ಚಿತ್ರಗಳು ಉಪನಗರಗಳ ಮಕ್ಕಳು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಯಶಸ್ಸಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ರಿಸಿವೆ . 'ದಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಜಂಗಲ್' ಅಥವಾ 'ಡಿಕ್ಲೋನ್ ಆರ್ ಫಾಲ್ 'ನಂಥ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ವನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ನಡೆದಿದೆ . ಫ್ರೆಂಚ್ / ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ² ಶಿಕ್ಷಕರ ಬದುಕಿನ/ತರಗತಿಗಳ ವಿಷಯ ವಸ್ತು ಹೇಗೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲ . ಆದರೆ "ದಿ ಕ್ಲಾಸ್ " ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ನನ್ನ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು : ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರಾನುಭೂತಿ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿದೆ.

² ತಾರ ಜಮೀನ್ ಪರ್ ನಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಾನು ಮೂಲಗೊತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇನೆ , ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಯಕ-ನಟನೇ ಚಿತ್ರ-ಕಥೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ; "ಎಸ್ ಎಸ್ ಎ ಯ ಅಂತರ್ಗತದಲ್ಲಿ ... " ಎಂಬ ತರಹದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಇತ್ತೀಚಿನ ವಾರ್ತಾಚಿತ್ರಗಳಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತವೆ !

ಭಾರತೀಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತ್ವದ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಕೆಡೆಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ . ಬಹುಶಃ ಭಾರತೀಯ ತರಗತಿಗಳು ಅದರೊಳಗಿನ ಸ್ವಸ್ವರೂಪಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಸಲ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯ-ತಾಟಸ್ತ್ಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ತರಗತಿಗಳು ಧರ್ಮ (ರಿಲಿಜನ್), ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಅಂತಸ್ತುಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಭಾರತೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಹದಿಹರೆಯದ ಪ್ರೇಮಕಥೆಗಳನ್ನು 'ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು', ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಏನೂ ಆಗಬೇಕಿಲ್ಲ.

ನಿರೂಪಣೆ - ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತಾಡುವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಈ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕೊಂಚ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವಂತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ "ಅಂತ್ರ ಲ ಮ್ಯೂಯಾ " ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ನೇರ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರೆ "ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ" ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ . ಫ್ರಾಂಸುವ ಶಾಲೆಗೆ ಹೊಕ್ಕ ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಜಗತ್ತಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇಲ್ಲದಂತಾದರೂ , ಚಿತ್ರದ ಉಳಿದ ಸಮಯವೆಲ್ಲ ಈ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಶಾಲೆಯ ಇಡೀ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ : ಪಾಲಕರು , ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ , ಆಟದ ಮೈದಾನ , ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊಠಡಿ , ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು , ಓಣಿಗಳು , ಕಚೇರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಜವಾಗಿ ತರಗತಿಗಳು. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ "ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ ' ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ಅನುವಾದವೇ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಣನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಒಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತೇನೋ ಅನಿಸುತ್ತದೆ . ಆದರೆ,ಕೊಂಚ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ , ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟನೆ ಹಾಗೂ ನಟರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಚಿತ್ರದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೆಸರೇ ಸೂಕ್ತವೇನೋ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ . ತರಗತಿಯೊಳಗಿನ ನಿರೂಪಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಶಿಕ್ಷಕರು 'ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಯಾದರೂ ನಿಯಮ ಬಾಹಿರ'ನಾದ ಚೈನೀಸ್ ವಲಸೆಗಾರರ ಮಗುವಾದ ವೆಯ್ ಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿರಬಹುದು , ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಕನ ಲೈಂಗಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಕಪ್ ನ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ' ಅಸ್ತಿತ್ವ ಬಗ್ಗೆ

ಗೊಂದಲವುಂಟಾಗುವ ಮೂಲಕವಿರಬಹುದು . ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಘಟನಾವಳಿಗಳ ಸರಣಿಯಿದೆ ಆದರೆ ಬಹಳ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಯಂತೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅರೆ ಆತ್ಮಕಥೆಯಂತಿರುವ ಈ ಚಲನಚಿತ್ರದಿಂದ ನಾವು ಏನು ಕಲಿಯಬಹುದೆಂದರೆ , ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಆಚರಣೆಗೆ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಒಂದು ಕಲಿಕೆ - ಅಂದರೆ ತರಗತಿಯ ಗೋಡೆಗಳು ಹೇಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ತಡೆಯೊಡ್ಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು . ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ , ಈ ಚಿತ್ರ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ . ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾರತೀಯ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಲ್ಲದೆ ಮರಿನ್ ರ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೂ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಣಾಹಣಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ . ಈ ಲೇಖನದ ಉಳಿದ ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಈ ಅಂಶದ ಕುರಿತೇ ಆಗಿದ್ದು ಒಂದು ಮರಿನ್ ಅವರಿಂದ ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೀರಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂಶವು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಡಾಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿದೆ .

ಭಾಷೆ : ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಅಥವಾ ಅನುಸಂಧಾನದ ಬಗೆಗಳು

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ , ತರಗತಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಸವಾಲಿನ ಸರಣಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ - ಅದು ಆಡುವ ಪ್ರತಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ , ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ , ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ . ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಬಹುಶಃ ತಕ್ಷಣದ ಯಾವ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕಾಯದೆ , ಯಾವುದೇ ಅನುಸಂಧಾನದ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಹಾಗೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮರಿನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ಮಾಡಿದ " ಜೀಸ್ ಬರ್ಗರ್ ವಾಸನೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ " ಎಂಬ ದೂಷಣೆಯ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು 'ಸುಕ್ಯುಲೆಂಟ್ (ಮಾಂಸಲ ಸಸ್ಯ)' ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಪದದ ವಿರುದ್ಧ ಪದವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ . ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಅಹಮದ್ , ಐಸ್ನಾಟ್ ಅಥವಾ ರಶೀದ್ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು 'ಬಿಲ್' ಎಂಬಂತಹ 'ಬಿಳಿಯ ಹೆಸರು 'ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಿರುವ ಇರುವ

ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ . ಈ ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿರುವುದನ್ನರಿತ ಮರಿನ್ ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯುಳ್ಳ ತರಗತಿಯು "ಅಪೂರ್ಣ ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ಪದದ' ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸವಾಲನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದರೇನು ಎಂದು ಎಸ್ಕರಾಲ್ಡ್ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ . ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಎಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ . ಶಿಕ್ಷಕರೇನೋ ಮಕ್ಕಳು ವ್ಯಾಕರಣದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾಷಾ ಪ್ರಭೇದದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೂಪಗಳ (ಆಡುಮಾತು , ವಿದ್ಯುಕ್ತ , ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಔಪಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಲಿಖಿತ) ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಸಂಗತಿ ಬೂರ್ಷ್ವಾ ಅಥವಾ ಸ್ವಸಂತುಷ್ಟ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದಗಳೇ ಹೊರತು 'ಸಾಮಾನ್ಯ' ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ . ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿಯೊಳಗಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿದಂತೆಯೇ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭೇದ, ರೂಪ ಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಮರಿನ್ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತಡೆಯಲಾಗದೆ "ಹೀಗೇ ಏನು ನೀವು ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಮಾತಾಡುವುದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ . ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿನ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಖೋಮ್ಬನಿಂದ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಲು ಹೇಳಿ , ಅವನಿಂದ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ . ಆದರೆ ಅವನು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿ ತಾನು ಸುಳ್ಳು ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಕೋರಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ . ಮರಿನ್ ಹಲವಾರು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗತ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸವಾಲೊಡ್ಡಿದರೂ ಗೌರವವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿವಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆಯೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ . ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಹೇಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಢಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ . ಸ್ವತಃ ಮರಿನ್ ಸಿಟ್ಟಿನ ಸನ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಆ ರೂಢಿಯನ್ನು ಮುರಿದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ - ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ತಲೆಕೆಟ್ಟವಳು ಎಂದು ಬೈದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ - ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ನಿಂದಕ ಬೈಗುಳ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಢಿಯನ್ನು ಮುರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ . ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಶಿಕ್ಷಕರೊಳಪಡಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡವರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಮರಿನ್ ರ ದೃಷ್ಟಿ ಅಡಗಿದೆ .

ಇಲ್ಲೇ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ರೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳು ಒಂದರೊಳಗಿನೊಂದು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವಲ್ಲೇ ಈ ಓದಿನ ಸಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ . ಪ್ರತಿ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲೂ , ಅದು ಶಿಕ್ಷೆಯ ವಿಷಯವಾಗಲಿ ಪ್ರತಿಫಲದ ವಿಷಯವಾಗಲಿ ಮರಿನ್ ರ ನಿಲುವು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ . ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಗಬಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರಿನ್ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ . ಹೇಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮಬದ್ಧ ಸಂಘಟಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡತೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವನು ಗಳಿಸಿದ ಅಂಕಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲು ಸೋಲುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ . ಅಥವಾ ಹೇಗೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ತಾನು ತನ್ನ ನಡತೆಯನ್ನು ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನೇ ನೀಡದೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ . ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಯ ರೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಸೀಮೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಲಸಿಹೋದಂತಿವೆ . ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತರಗತಿಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಭಾಷೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಎಳೆದಾಡುತ್ತವೆ ..

ಶಿಕ್ಷಕ : ಕಲಿಕೆಯೊಡನೆ ಅನುಸಂಧಾನ

ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ತನ್ನ ತರಗತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು . ಈ ಮಾತು ತಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನೂ ಕಲಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲವತ್ತುಕೊಂಡ ಹೆನ್ರಿಯೆಟ್ ಳ ಅಥವಾ ತಾನು ಪ್ರೇಟೋನ 'ದಿ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್' ಅನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದ ಎಸ್ಮಾರಲ್ಡ್ ಮೂಲಕ ನಿದರ್ಶಿತವಾಗುತ್ತದೆ . ಸ್ವತಃ ಮರಿನ್ ಆ ಪುಸ್ತಕ ತಾನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತರಗತಿಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ್ದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ . ಹಾಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪರಾನುಭೂತಿ ಶಕ್ತಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಹಾಗೂ "ಮುಕ್ತತೆಯೆಡೆಗೆ ನಡೆಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ "ವೆಂ ಆದರ್ಶದೆಡೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡುವ ಪ್ರತಿ ಸವಾಲೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಘನತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ . ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಂತೂ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರು "ನಾವೇನೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲ!" ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಸಿಟ್ಟಿನ ಸನ್ನಿಯಲ್ಲಿ "ಅವರೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು " ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾರೆ . ಹಾಗಾಗಿ

ಪರಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸವಾಲುಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನೇ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ .

ಬೇರೆಯದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ , ಬಹುಶಃ ಬಹಳ ಕಡೆ, ವೀಕ್ಷಕರು ಶಿಕ್ಷಕರೆಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ . ಚಲನಚಿತ್ರದ ಕೇಂದ್ರ ವೃತ್ತಾಂತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸುಲೇಮಾನ್ ನ ಕಥೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ , ಅವನು ತನಗೆ ವಹಿಸಿದ "ಸ್ವ ಚಿತ್ರ "ದ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸದೇ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ . ಆ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವನು ಬರಹದ ರೂಪದಲ್ಲಿಡದೆ ಪಟಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ . ತೀರಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಭಾಷೆಯ ತರಗತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಇದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ . ಆದರೆ ಮರಿನ್ ಸುಲೇಮಾನ್ ನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅಡಿಬರಹ ಕೊಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ . ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ . ಶುರುವಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮಿಂದ "ಸ್ವ-ಚಿತ್ರ"ವೊಂದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ನಿಜವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನದ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವ ಸಂಗತಿಯೇ ಅಸಮಂಜಸವೆನಿಸುತ್ತದೆ

"ದಿ ಕ್ಲಾಸ್ " ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತರಗತಿಗಿಂತಲೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಇರುವ ಚಿತ್ರ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಲೇಮಾನ್, ಎಸ್ಮರಾಲ್ಡಾ ಹಾಗೂ ಖೋಮ್ಮ ರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫ್ರಾಂಸುವ ಮರಿನ್ ರ ಬಗ್ಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ . ಅಥವಾ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೆಡೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೇ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ . ಹಾಗೂ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಹುತೇಕ ಬಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಬಯಸುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗೇ ಇರುತ್ತವೆ . ಯಶಸ್ಸಿನ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳಿದ್ದರೂ ತೀವ್ರ ಹೋರಾಟದ ಬಳಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸವಾಲಿಗೆ ಸೋತು ತಲೆಬಾಗುತ್ತಾರೆ .

ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎಂ ಜಾರ್ಜ್ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಂಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ . ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಸ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ

ಆಸಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಿದ್ದು ಅವೆರಡೂ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಗಮದ ವಿವಿಧ
ರೀತಿಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. alex@azimpremjifoundation.org

ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು /Keywords